

UZASADNIENIE

do pkt I. wyroku z dnia 20 stycznia 2021 r.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2019 roku, sygn. akt I C 408/16, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi:

1. zasądził solidarnie od pozwanych W. S. (1), M. S. i E. O. na rzecz powoda K. S. kwotę 38.337,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia od dnia 11 maja 2016 roku do dnia zapłaty;
2. zasądził solidarnie od W. S. (1), M. S. i E. O. na rzecz powoda K. S. kwotę 5.904 zł brutto tytułem kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu przez adw. K. L., prowadzącą kancelarię adwokacką w Ł.;
3. zasądził solidarnie od W. S. (1), M. S. i E. O. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi kwotę 5.057,28 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli pozwani, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili naruszenie:

- art 1008 k.c., poprzez jego niewłaściwą interpretację polegającą na:

- zawężeniu przesłanek skuteczności wydziedziczenia i przyjęcie, że brak wskazanych przez Sąd drastycznych zachowań po stronie powoda przemawia przeciwko uznaniu skuteczności wydziedziczenia;
- przyjęciu, że brak aktywności po stronie spadkodawcy w zakresie nawiązania kontaktu z powodem przemawia przeciwko uznaniu zasadności wydziedziczenia

- art. 5 k.c. poprzez przyjęcie słuszności roszczenia powoda w sytuacji, gdy dochodzi on przysługującego mu prawa do zachowku wyłącznie w oparciu o formalne więzi rodzinne, mimo praktycznie braku więzi emocjonalnej ze spadkodawcą, a więc w sposób sprzeczny z ratio legis uprawnienia do zachowku

- art. 316 k.p.c. poprzez:

- pominięcie zeznań E. O. w zakresie, w jakim opisuje ona relacje rodzinne łączące spadkodawcę z najbliższymi członkami rodziny, jego oczekiwania co postawy młodszego pokolenia członków rodziny wobec starszych członków rodziny, które to zeznania pozwalają ustalić punkt odniesienia do oceny relacji panujących w rodzinie stron, co z kolei powinno stanowić podstawę ustalenia miarodajnych przesłanek wynikających z art. 1008 pkt 3 k.c.;
- pominięcie przy ustaleniu stanu faktycznego zeznań wszystkich pozwanych w zakresie okoliczności przekazania przez spadkodawcę praw do mieszkania na ul. (...) rodzinie powoda, która to okoliczność ma podstawowe znaczenie do określenia powinności o charakterze moralnym powoda w stosunku spadkodawcy;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolne uznanie zeznań powoda za wiarygodne i miarodajne, a w konsekwencji przyjęcie jego relacji dziadkiem jako poprawnej i niewyczerpującej przesłanek art. 1008 k.c. w sytuacji, gdy zebrany materiał dowodowy wskazuje, że przez cały okres młodości i dorosłości powód spotkał się z dziadkiem W. S. (2) incydentalnie 3 razy, przy okazji uroczystości aranżowanych przez innych członków rodziny, co wyczerpało całą relacją z dziadkiem, nie miał podstawowej wiedzy o stanie zdrowia spadkodawcy i jego sytuacji życiowej, co doprowadziło do błędnego wniosku o braku przesłanek wydziedziczenia z art. 1008 k.c.

- § 2 ust. 5 rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat z czynności adwokackie w zw. art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c. poprzez zawyżenie kosztów postępowania wskutek zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w

wysokości przekraczającej stawki określone w § 2 ust. 5 rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat z czynności adwokackie.

Pozwani zarzucili ponadto przyjęcie wartości darowizny z 198r. obejmującej nieruchomości we wsi S. (obecnie Ł., ul. (...)) dokonanej przez spadkodawcę na rzecz pozwanego na podstawie kryteriów i norm prawnych wprowadzonych do obrotu prawnego w okresie późniejszym, co prowadzi do zawyżenia powyższej wartości, mimo zastrzeżeń dokonanych w tym zakresie przez pozwanych.

W świetle tak podniesionych zarzutów skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za I i II instancję.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przed sądem II instancji według norm przepisanych, oświadczając jednocześnie, że koszty te nie zostały pokryte w całości ani części.

Pozwani- za zgodą powoda- cofnęli apelację w zakresie pkt 1. wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt I C 408/16. Jednocześnie podtrzymali wniesioną apelację co do punktu 2. i 3. przedmiotowego wyroku, wnosząc o jego zmianę i nieobciążanie pozwanych kosztami zastępstwa procesowego udzielonego powodowi z urzędu obu instancjach. Pozwani wnieśli też o nieobciążanie ich kosztami postępowania za II instancję oraz zwrot uiszczzonego wpisu od apelacji ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 391 § 2 k.p.c. w razie cofnięcia przez stronę środka odwoławczego sąd drugiej instancji umarza postępowanie nim wywołane i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu. Wobec takiej redakcji przepisu w doktrynie i judykaturze przyjmuje się, że cofnięcie apelacji nie podlega żadnej kontroli ze strony sądu odwoławczego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2000 r., III CZP 6/00, opubl. Wokanda Nr 7/2000 s. 6). Strona może bowiem zrezygnować z zaskarżenia orzeczenia także po wniesieniu środka odwoławczego, gdyż rezygnacja taka należy do uprawnień procesowych strony, z których strona korzysta w ramach swobodnej dyspozycji. Ponieważ strona sama decyduje o przedmiocie zaskarżenia i o tym, czy jej interes wymaga rozpoznania sprawy w wyższej instancji, sąd odwoławczy jest związany zakresem zaskarżenia, a wola strony powinna mieć znaczenie rozstrzygające dla sprawdzenia prawidłowości nieprawomocnego rozstrzygnięcia sprawy, a więc także w kwestii, czy postępowanie odwoławcze ma być prowadzone do końca, czy też wobec cofnięcia apelacji należy je umorzyć.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy wskazać, że w toku postępowania apelacyjnego jego strony wypracowały wspólne stanowisko, czego następstwem było cofnięcie apelacji przez pozwanych w zakresie pkt 1. wyroku. Pozwani poddali ostatecznie pod kontrolę Sądu Odwoławczego orzeczenie Sądu Rejonowego wyłącznie w zakresie punktu 2. i 3. wyroku. Z tych względów, wobec jednoznacznego oświadczenia pełnomocnika pozwanych o cofnięciu wniesionej apelacji w wyżej wskazanym zakresie, Sąd II instancji był zobligowany do umorzenia postępowania wywołanego wniesionym przez nich środkiem odwoławczym, czego odzwierciedleniem jest pkt I. sentencji wyroku.